

แนวทางการให้ความเห็นชอบกรณีบริษัทหลักทรัพย์แต่งตั้งผู้บริหารไชว้

ตามที่ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนที่ ทธ/น/ข. 26/2551 เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการเป็นผู้บริหาร¹ของบริษัทหลักทรัพย์ ลงวันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ได้อนุญาตให้บริษัทหลักทรัพย์ (“บล.”) ตั้งหรือขอมให้ผู้บริหารของ บล. อื่น เป็นหรือทำหน้าที่ผู้บริหารหรือที่ปรึกษาของ บล. (“ผู้บริหารไชว้”) ได้โดยได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน หาก บล. แสดงได้ว่าการจัดโครงสร้างขององค์กรที่ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือมีมาตรการที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ได้ นั้น

สำนักงานจึงขอชักชวนความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่มีประสิทธิภาพที่ บล. ควรจะมีในการประกอบธุรกิจปกติของ บล. โดยอย่างน้อยต้องคำนึงถึงประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. บล. ต้องกำหนดให้ผู้บริหารปฏิบัติตามระบบงานของ บล. เกี่ยวกับการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์อย่างเคร่งครัด ซึ่งรวมถึงการป้องกันการใช้อิทธิพลภายใน เช่นเดียวกับที่กำหนดให้พนักงานของ บล. ต้องปฏิบัติ รวมทั้งเพื่อให้ผู้บริหารมีความตระหนักเกี่ยวกับมาตรการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ บล. ควรจะมีมาตรการ เช่น การจัดให้มีการลงนามรับรองประจำปี (annual certification) ในเอกสารนโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติตามระบบงานของ บล. เกี่ยวกับการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์และการป้องกันการใช้อิทธิพลภายใน หรือการจัดอบรมประจำปีเกี่ยวกับนโยบายและระเบียบปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว

2. บล. ควรกำหนดมาตรการเพิ่มเติม ตามลักษณะของความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ เช่น

2.1 การมีส่วนร่วมในการเข้าประชุม : บล. ควรดำเนินการอย่างน้อย ดังนี้

1) ให้ผู้บริหารเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบของการดำรงตำแหน่งผู้บริหารใน บล. อื่น เพื่อให้สามารถประเมินความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นได้

¹ ผู้บริหาร หมายความว่า กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการ

“บุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการ” หมายความว่า กรรมการบริหาร รองผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ ผู้อำนวยการฝ่าย ผู้จัดการสาขา และให้หมายความรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่ออย่างอื่น โดยบุคคลดังกล่าวเป็นผู้รับผิดชอบงานในสายงานเกี่ยวกับการให้บริการด้านหลักทรัพย์ การปฏิบัติการด้านหลักทรัพย์ หรือการวิจัยด้านหลักทรัพย์หรือตลาดทุน หรือสายงานอื่นในทำนองเดียวกัน ทั้งนี้ ไม่ว่าสายงานนั้นจะปฏิบัติงานเพื่อให้บริการแก่บุคคลอื่นหรือเพื่อประโยชน์ของบริษัทเอง

2) จัดให้มีผู้รับผิดชอบในการพิจารณาการประชุมที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และจัดให้มีมาตรการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่เหมาะสม เช่น การห้ามเข้าร่วมประชุม การห้ามออกเสียงในที่ประชุม เป็นต้น พร้อมทั้งให้บันทึกการดำเนินการข้างต้นไว้เป็นหลักฐานด้วย

3) จัดให้มีการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินการตามขั้นตอนที่ บล. กำหนดไว้เป็นระยะ ๆ โดยหน่วยงานที่เป็นอิสระ เช่น หน่วยงานควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน (compliance) เพื่อให้มั่นใจได้ว่ามาตรการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์มีประสิทธิภาพ

2.2 การซื้อขายหลักทรัพย์ของผู้บริหารและพนักงาน : บล. ควรกำหนดนโยบายและระเบียบปฏิบัติเพื่อกำกับดูแลการซื้อขายหลักทรัพย์ของผู้บริหารและพนักงานให้เหมาะสมกับโครงสร้างองค์กรและความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลภายในรวมทั้งลักษณะของความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เช่น กำหนดให้ผู้บริหารและพนักงานต้องรายงานการถือครองหลักทรัพย์และการซื้อขายหลักทรัพย์ทุกครั้ง การจำกัดการซื้อขายหุ้นที่อยู่ใน watch list และ restricted list (ถ้ามี) นอกจากนี้ บล. ควรจัดให้มีการติดตาม ตรวจสอบ เป็นระยะ ๆ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าได้ปฏิบัติตามเกณฑ์ปกติของ บล. และไม่มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่ได้รับการปฏิบัติหน้าที่ในการซื้อขายหลักทรัพย์เพื่อตนเอง หรือบุคคลอื่น

2.3 การป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลลูกค้า : บล. ต้องกำหนดเกณฑ์การเข้าถึงข้อมูลลูกค้าเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องและมีความจำเป็น (need to know basis) เท่านั้น มีมาตรการในการป้องกันการนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้เพื่อตนเองหรือผู้อื่น รวมทั้งมีการติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการเป็นระยะ ๆ ด้วย

อนึ่ง เนื่องจากความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดมีความหลากหลาย และแตกต่างกันไปในแต่ละ บล. การกำหนดมาตรการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ข้างต้น จึงเป็นเพียงแนวทางในเบื้องต้น ซึ่ง บล. อาจกำหนดมาตรการอื่นที่แตกต่างจากแนวทางนี้ได้ หากแสดงต่อสำนักงานได้ว่า มาตรการดังกล่าวสามารถป้องกันมิให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในบางกรณี บล. อาจจะต้องจัดให้มีมาตรการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในหลายวิธีประกอบกัน สำหรับการดำรงตำแหน่งผู้บริหารไว้ที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือการมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่อื่นเพิ่มเติม เช่น การเป็นคณะกรรมการการลงทุนของกองทุนรวม (investment committee) บล. ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เฉพาะที่กำหนดในเรื่องดังกล่าวด้วย

นอกจากที่กล่าวข้างต้น ในกรณีที่ บล. มีมาตรการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่มีประสิทธิภาพแล้ว ตัวอย่างการดำรงตำแหน่งต่อไปนี้ อาจพิจารณาได้ว่าไม่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า จะก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์

1. การเป็นผู้บริหารในสายงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการให้บริการด้านหลักทรัพย์ การปฏิบัติการด้านหลักทรัพย์ หรือการวิจัยด้านหลักทรัพย์หรือตลาดทุน หรือสายงานอื่นในทำนองเดียวกัน เช่น สายงานการบริหารงานทรัพยากรบุคคล สายงานงบประมาณการเงิน สายงานบัญชี
2. การเป็นผู้บริหารในสายงานที่เป็นหน่วยงานอิสระเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงาน หรือการบริหารความเสี่ยง หรือการควบคุมภายใน เช่น สายงานกำกับดูแลการปฏิบัติงาน สายงานบริหารความเสี่ยง สายงานตรวจสอบภายใน
3. การเป็นผู้บริหารในสายงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการด้านหลักทรัพย์เฉพาะ สายงานที่เกี่ยวกับการติดต่อ ชักชวน หรือให้คำแนะนำ ในการลงทุนในหลักทรัพย์ผ่านช่องทางบริการปกติ เช่น สายงานดูแลสาขาธนาคาร
4. การเป็นผู้บริหารที่มีหน้าที่ดูแลนโยบายบริษัทในภาพรวมและไม่มีส่วนร่วมหรือส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงานประจำวัน (day-to-day operation) ของ บล. อื่น เป็นต้น